
Standard zanimanja

BRAVAR

AGENCIJA ZA PREDŠKOLSKO,
OSNOVNO I SREDNJE OBRAZOVANJE

BANJA LUKA, 2024. GODINE

STANDARD ZANIMANJA

Naziv porodice zanimanja <i>(Occupation family)</i>	<i>Strojarstvo i obrada metala</i>
Naziv zanimanja <i>(Name of the occupation)</i>	Bravar
Razina potrebne kvalifikacije <i>(Level of required qualification)</i>	<i>III.</i>

I. dio:

1. Opis zanimanja

Bravari izrađuju dijelove metalnih konstrukcija, obrađuju limove, metalne profile i cijevi te izvode razne montažne radove. Proizvode ograde, kapije, prozore, vrata, namještaj, dijelove postrojenja i objekata od metala i drugih materijala.

Bravar, na društveno i ekološki održiv način, obavlja različite aktivnosti: ocrtavanje i obilježavanje, ručno i mehaničko sječenje, ispravljanje, savijanje, brušenje, kovanje, zakivanje, bušenje, narezivanje navoja, turpijanje, zavarivanje (elektrolučno i plinski), montiranje sklopova, oštrenje različitih alata, zaštita površina premazima. U radu se koriste raznovrsnim alatom i strojevima: čekiće, testere za metal, makaze za lim, turpije, mjerni alat (metar, pomično mjerilo, mikrometar, kutomjer...), ručnu električnu bušilicu i brusilicu, strojeve za sječenje i savijanje limova i profila te aparate za zavarivanje.

Bravar vodi radnu dokumentaciju i obavlja administrativne i komercijalne poslove iz područja svoga rada. Komunicira s nadređenima, suradnicima i korisnicima usluga primjenjujući pravila poslovne komunikacije te koordinira izvođenje poslova s drugim izvođačima radova na etički i profesionalan način. Primjenjuje i osigurava standarde kvaliteta u svome radu, provodi postupke i mjere očuvanja zdravlja, zaštitu radne i životne okoline kao i mjere protupožarne zaštite.

2. Skupine poslova, ključni poslovi i aktivnosti

Skupina poslova	Ključni poslovi	Aktivnosti
Analiza, planiranje i organizacija rada	Analiza, planiranje i organizacija radnih aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Pregledati narudžbu/radni nalog, povezanu dokumentaciju i ostale informacije za izvršenje radnog zadatka - Pregledati radnu dokumentaciju (tehničko-tehnološku dokumentaciju, priručnike, upute za rad i održavanje ...), za obavljanje radnog zadatka - Planirati neophodne resurse u skladu s odgovarajućom tehničko-tehnološkom dokumentacijom (ljudski resursi, materijal, oprema, radni zadaci...) na načelima održivosti i energetske učinkovitosti - Organizirati vlastiti rad/rad skupine radnika za izvođenje radnog zadatka - Koordinirati vlastite aktivnosti s aktivnostima suradnika i poslovnih partnera
Priprema radnog mjesta	Pripremanje resursa i radnog mjesta za izvođenje radova	<ul style="list-style-type: none"> - Provjeravati uvjete rada na radnom mjestu u skladu s općim mjerama zaštite zdravlja i sigurnosti na radu (osvjetljenje, zagađenje, izvori fizičke opasnosti, meteorološki uvjeti...) uzimajući u obzir specifične/individualne potrebe zaposlenih - Pripremati radno mjesto u skladu s tehnološkim postupkom, dnevnim planom rada i prioritetima rada i mjerama zaštite zdravlja i sigurnosti na radu - Pripremati odgovarajuću dokumentaciju potrebnu za obavljanje radnog zadatka - Pripremati materijale, alate, pribor i strojeve potrebne za realizaciju radnog zadatka, u skladu s tehničko-tehnološkom dokumentacijom i tehničkim propisima - Vršiti osobnu pripremu za rad (zaštitna sredstva i opremu) - Obavljati higijenu radnog mjesta, alata i opreme po završetku radnog zadatka

Operativni poslovi	Uzimanje mjera, ocrtavanje i obilježavanje materijala	<ul style="list-style-type: none"> - Čitati tehničko-tehnološku dokumentaciju (nacrte, crteže, projekte ...) potrebnu za izradu proizvoda/elementa/ sklopa - Izrađivati nacрте potrebne za obavljanje radnog zadatka - Uzimati i/ili provjeravati mjere, na licu mjesta, koristeći se mjernim alatom i priborom, u skladu s tehničko-tehnološkom dokumentacijom - Prenositi mjere s crteža iz tehničko-tehnološke dokumentacije na materijal (cijevi, limovi, profili, pločasti materijali, šipke ...), koristeći se odgovarajućim alatom i priborom za mjerenje, ocrtavanje i obilježavanje
	Obrada materijala/Izrada elemenata bravarskih proizvoda	<ul style="list-style-type: none"> - Stezati i pozicionirati elemente obrade (cijevi, profile, limove i ploče) koristeći se odgovarajućim steznim alatom/priborom - Rezati/sjeći cijevi, profile, limove i ploče koristeći se odgovarajućim strojevima i alatima - Oblikovati cijevi, profile, limove i ploče ili dijelove proizvoda pomoću strojeva i alata plastičnom deformacijom (u toplom i hladnom stanju) - Izrađivati/obrađivati rupe i otvore (probijanje, prosjecanje, bušenje, upuštanje, razvrtanje, proširivanje) koristeći se odgovarajućim strojevima i alatom - Orađivati elemente ili dijelove proizvoda turpijanjem i brušenjem ručnom brusilicom u procesu pripreme, fazne i/ili završne obrade - Urezivati/narezivati navoje koristeći se odgovarajućim strojevima i alatom
	Spajanje dijelove/elemente bravarskih proizvoda u cjelinu	<ul style="list-style-type: none"> - Spajati dijelove/elemente bravarskih proizvoda navojnim vezama koristeći se odgovarajućim strojevima i alatom - Spajati dijelove/elemente bravarskih proizvoda zavarivanjem (elektrolučno i plinski) koristeći se

		<p>odgovarajućim strojevima i alatom</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spajati dijelove/bravarske elemente (cijevi, profile, limove i ploče) postupcima lemljenja (meko i tvrdo) i ljepljenja koristeći se odgovarajućim strojevima i alatom - Spajati bravarske elemente (cijevi, profile, limove i ploče) postupcima zakivanja (toplo/hladno, strojno/ručno) koristeći se odgovarajućim strojevima i alatom - Vršiti popravku ili zamjenu elemenata/sklopova (elementi ograde, elementi vrata, elementi prozora, ramovi, nosači, spojni elementi ...) i gotovih proizvoda (ograde, vrata, prozori, čelični sklopovi, metalne konstrukcije, razni metalni dijelovi, gazišta, nadstrešnice ...), koristeći se odgovarajućim sredstvima, alatom, priborom i strojevima - Obavljati završnu obradu spojeva (brušenje, turpijanje, ravnanje ...) - Odlagati izrađene proizvode/elemente i sklopove na propisan način
	<p>Montaža i demontaža izrađenih proizvoda/elementa i sklopova</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vršiti uvid i po potrebi prilagođavati mjesto montaže - Postavljati noseće elemente metalnih građevinskih konstrukcija (stubovi, sidra, konzole, nosači, ramovi, pregrade ...) - Vršiti montažu/demontažu izrađenih elemenata i sklopova u radioničkim uvjetima i/ili na samom mjestu montaže u skladu s tehničko-tehnološkom dokumentacijom - Vršiti kontrolu pravilnosti položaja montiranih elemenata i sklopova u radioničkim uvjetima i/ili na samom mjestu montaže, u skladu s tehničko-tehnološkom dokumentacijom - Vršiti korekciju pravilnosti položaja i dimenzija montiranih proizvoda u radioničkim uvjetima i/ili na mjestu montaže elemenata i sklopova na osnovu provedene kontrole/uočene neispravnosti

	Površinska zaštita izrađenih proizvoda/elemenata i sklopova	<ul style="list-style-type: none"> - Vršiti pripremu površina izrađenih proizvoda/elemenata i sklopova (odmašćivanje, čišćenje, otprašivanje i uklanjanje prethodne zaštite...) i sredstava za premaz za zaštitu koristeći se odgovarajućim sredstvima u skladu sa tehničkom i tehnološkom dokumentacijom i ekološkim standardima - Vršiti zaštitu površina izrađenih proizvoda/elemenata i sklopova nanošenjem zaštitnih premaza (osnovnih i završnih), koristeći se odgovarajućim sredstvima (boje i lakovi), alat i pribor, u skladu s tehničko-tehnološkom dokumentacijom i ekološkim standardima - Vršiti vizualnu kontrolu površina zaštićenih izrađenih proizvoda/elemenata i sklopova - Vršiti korekciju površina zaštićenih proizvoda/elemenata i sklopova
	Održavanje alata, strojeva i opreme za rad	<ul style="list-style-type: none"> - Obavljati svakodnevno čišćenje i održavanje strojeva i alata - Vršiti pregled i kontrolu alata i strojeva, a u slučaju oštećenja informirati odgovorna lica - Obavljati jednostavne popravke korištenih strojeva i alata prema uputama proizvođača
Administrativni poslovi	Vodenje radne dokumentacije	<ul style="list-style-type: none"> - Evidentirati vrijeme provedeno na radu (osobno/suradnici) - Popunjavati dnevni i tjedni plan rada na propisanim obrascima - Voditi evidenciju o stanju strojeva i opreme - Voditi evidenciju o izvršenim i nedovršenim radnim nalogima u skladu s propisanim obrascima - Popunjavati odgovarajuću dokumentaciju o izvršenim aktivnostima u skladu s radnim zadatkom (radni nalog, izveštaj...) - Sudjelovati u pripremi/pripremati periodične izveštaje o izvedenim radovima ili izvršenim aktivnostima

		<ul style="list-style-type: none"> - Voditi evidenciju o zalihama i potrošnji materijala, rezervnih dijelova, alata ... - Čuvati/arhivirati dokumentaciju u skladu s važećim zakonskim propisima.
Komercijalni poslovi	Nabavka sredstava za rad, prodaja i promoviranje proizvoda i usluga	<ul style="list-style-type: none"> - Priklopiti informacije o dostupnosti, cijenama i kvalitetu materijala, alata, opreme i drugih sredstava za rad na tržištu - Vršiti odabir, nabavku, kontrolu i skladištenje potrebnih materijala, alata, opreme i drugih sredstava za rad - Pripremati/sudjelovati u pripremi ponude za izvođenje radova (specifikacija materijala i radova, rokovi izrade i cijene) - Vršiti obračun izvedenih radova i usluga (formirati cijenu)/izrađivati predračun/račun u skladu s normativima - Promovirati/sudjelovati u promociji/prodaji proizvoda i usluga
Komunikacija i suradnja s drugima	Komunikacija s nadređenim, suradnicima, korisnicima usluga i nadležnim institucijama	<ul style="list-style-type: none"> - Ostvarivati i održavati internu komunikaciju (nadređeni, suradnici i pomoćno osoblje) i eksternu komunikaciju (kupci/dobavljači, relevantne javne, vladine i civilne institucije) na profesionalan i etički način, primjenjujući pravila poslovne komunikacije, u skladu s načelima rodne, rasne, seksualne, nacionalne, vjerske, kulturološke i druge ravnopravnosti - Obavljati komunikaciju sa suradnicima, korisnicima usluga, nadležnim institucijama i drugim sudionicima primjenjujući pravila verbalne i neverbalne komunikacije - Davati upute suradnicima i radnoj skupini za realizaciju radnog zadatka primjenjujući jasnu i stručnu terminologiju - Rješavati interne i eksterne primjedbe i nesporazume primjenom odgovarajućih tehnika za rješavanje konflikta - Izvještavati nadređenog o završenom radnom zadatku

		primjenjujući jasnu i stručnu terminologiju
Osiguranje kvaliteta	Osiguranje i kontrola kvaliteta	<ul style="list-style-type: none"> - Primjenjivati tehničke propise, standarde kvaliteta, norme, interne procedure i upute pri realizaciji radnih zadataka u skladu sa zakonskim propisima - Koristiti se uređajima, alatima i opremom u skladu s uputama proizvođača - Vršiti ulaznu kontrolu materijala i alata (osnovna dimenziona mjerenja i vizuelno) u skladu s propisima i po specifikaciji - Kontrolirati/pratiti radne uvjete koji mogu utjecati na kvalitetu (temperatura, vlaga ...) - Vršiti kontrolu izvršenih operacija po fazama izrade (vizualno, osnovna dimenzijska mjerenja, pravokutnost, hrapavost, kvaliteta zavarenog spoja ...) u skladu s tehničkom dokumentacijom/planom kontrole - Vršiti finalnu kontrolu proizvoda (vizualno, funkcionalno, točnost mjera ...) - Otklanjati uočene nedostatke u cilju osiguranja kvaliteta proizvoda/izvedenih radova
Zaštita zdravlja i životne okoline	Provođenje postupaka i mjera sigurnosti i zaštite zdravlja na radu	<ul style="list-style-type: none"> - Primjenjivati propise i mjere iz oblasti zaštite na radu i protupožarne zaštite, kao i zakonske i interne propise za upravljanje izvanrednim situacijama - Upotrebljavati i redovito kontrolirati osobnu zaštitnu opremu (HTZ), strojeve i sredstva za rad u skladu sa standardima i uputama - Upotrebljavati opasna i potencijalno opasna kemijska sredstva u skladu s uputama za upotrebu u cilju sigurnosti i očuvanja zdravlja - Pružati prvu pomoć u slučaju nezgode u skladu s

		<p>odgovarajućim procedurama</p> <ul style="list-style-type: none"> - Upoznavati suradnike o mogućim opasnostima (postavljajući znakove opasnosti) u radnom okruženju i prilikom upotrebe kemijskih sredstava, opreme, alata, uređaja i strojeva - Utvrditi i prijavljivati kvarove alata, sredstava i opreme za rad nadležnom licu
	Provođenje postupaka i mjera zaštite životne okoline	<ul style="list-style-type: none"> - Provoditi mjere, pravila i standarde zaštite životne okoline - Održavati mjesto izvođenja radova čistim i urednim - Vršiti odlaganje, deponiranje i razvrstavanje repromaterijala/ kemijskih sredstava na način koji ne ugrožava životnu okolinu - Provoditi mjere zaštite životne okoline od utjecaja opasnih plinova i tečnosti (isparenja, izlivanja/curenja) i zapaljivih supstanci - Organizirati/vršiti selekciju, odlaganje, čuvanje i tretiranje otpada iz procesa rada u skladu sa zakonskim propisima o zaštiti životne okoline - Realizirati radne zadatke upotrebljavajući energiju i materijale u skladu s načelima održivog razvoja i zaštite životne okoline

3. Poželjni stavovi

Bravar preuzima odgovornost za svoj rad i učinkovito koristi radno vrijeme ispoljavajući pozitivan odnos prema važnosti tehničke i funkcionalne ispravnosti opreme i sredstava za rad. Ispoljava pozitivan odnos prema primjeni mjera zaštite na radu, mjera protupožarne zaštite, važnosti očuvanja i zaštite životne okoline, kao i prema profesionalnim i etičkim normama i vrijednostima.

Iskazuje sklonost za timski rad, spremnost za preuzimanje inicijative i snalaženje u novim situacijama, osjećaj za odgovornost i savjesnost u ispunjavanju obaveza, razvijen smisao za sklad, proporcije, preciznost, učinkovitost i konceptualno razmišljanje. Pokazuje spremnost za razvoj poduzetničkih kompetencija, cijeloživotno učenje, dijeljenje stečenih znanja i iskustava, praćenje novih trendova i tehnologija u obradi i spajanju materijala s posebnim naglaskom na izradu bravarskih proizvoda.

4. Radno okruženje i uvjeti rada

Bravar radi u zatvorenim, poluotvorenim, otvorenim prostorima, na visini ili u skučenom prostoru, u radionici ili na terenu. Bravar može raditi samostalno, koordinirati malu skupinu radnika i/ili raditi pod nadzorom. Poslovi bravara zahtijevaju opću psihofizičku spremnost uz čestu promjenu položaja tijela i dizanje tereta.

Radne aktivnosti odvijaju se u prostoru koji je često pod utjecajem različitih nepovoljnih faktora i povećanih rizika od mehaničkih povreda, opekotina, rizika od pada, električnih šokova, utjecaja povećanog elektromagnetnog zračenja, štetnih isparenja, prašine, povećane buke, vibracija, temperaturnih razlika i psihofizičkog stresa.

Zbog specifičnosti posla i rizika kojima je bravar izložen, posebna pažnja pridaje se korištenju zaštitne opreme: zaštitna odijela i pregače, sigurnosne cipele s zaštitnim kapicama, zaštitne rukavice, zaštitne naočale, sredstva za zaštitu sluha te štitnik za oči i lice (zavarivačka maska).

5. Povezanost s ostalim zanimanjima

Zanimanju *bravar* su bliska zanimanja (imaju zajedničke –generičke stručne kompetencije): zavarivač, instalater/monter, mašinbravar, obrađivač metala rezanjem, limar i zanimanja vezana za konstrukciju/izradu alata i održavanje strojeva.

Zanimanje *bravar* je povezano sa zanimanjima koja su vezana za radna mjesta: menadžmenta, strojarški tehničar, inženjer strojarstva, inženjera različitih profila, tehničara različitih profila, pomoćnog osoblja i osoblja na održavanju.

II. dio:

UTVRĐIVANJE STRUČNIH KOMPETENCIJA (znanja, vještina i stavova)

Za uspješno izvođenje poslova/zadataka/aktivnosti, opisanih u *dijelu I.*, potrebna su znanja, vještine i osobne kompetencije (stavovi):

Znanje - osoba mora znati :	Vještine - osoba mora biti sposobna :	Osobne kompetencije:
<p><u>Analizirati, planirati i organizirati radne aktivnosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Napraviti pregled potrebnih informacija u vezi s narudžbenicom/radnim nalogom - Identificirati elemente radnog naloga i tehničke dokumentacije - Definirati pravila tehničkog crtanja - Definirati sadržaj tehnološkog postupka u bravarskim radovima - Identificirati neophodne resurse prema tehničko-tehnološkoj dokumentaciji (materijal, oprema, radni zadaci, izvođači ...) za izvođenje bravarskih radova uvažavajući načela održivog razvoja i minimiziranja gubitaka - Imenovati aktivnosti u skladu s radnim zadatkom - Napraviti pregled nositelja radnih aktivnosti u bravarskim poslovima - Predvidjeti plan radova po fazama	<ul style="list-style-type: none"> - Utvrditi odgovarajući sadržaj tehničke dokumentacije - Primijeniti pravila i načela tehničkog crtanja - Utvrditi elemente tehnološkog postupka (vremena izrade, redoslijed operacija ...) - Odabrati odgovarajući materijal, opremu i sredstva rada u skladu s radnim zadatkom - Izraditi dinamični plan aktivnosti u skladu s normativima - Odrediti nositelje radnih aktivnosti u skladu s radnim zadatkom i dinamičnim planom	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Učinkovito koristi radno vrijeme</i> - <i>Preuzima odgovornost za svoj rad</i> - <i>Ispoljava fleksibilnost</i> - <i>Ispoljava pozitivan odnos prema značaju očuvanja i zaštite životne okoline</i> - <i>Ispoljava pozitivan odnos prema primjeni mjera zaštite na radu i mjera protupožarne zaštite</i> - <i>Ispoljava pozitivan odnos prema važnosti tehničke i funkcionalne ispravnosti opreme i sredstava za rad</i> - <i>Iskazuje sposobnost i smisao za sklad i proporcije</i> - <i>Iskazuje snalažljivost i kreativnost u radu</i> - <i>Pokazuje spremnost za primjenu i stjecanje</i>

<p><u>Pripremanje resursa i radnog mjesta za izvođenje radova</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Opiše uvjete rada na radnom mjestu - Definira postupke pripreme radnog mjesta u skladu s općim mjerama sigurnosti i zdravlja na radu - Opiše relevantnu dokumentaciju potrebnu za obavljanje radnog zadatka (upute, planovi, nacrti ...) - Opiše zaštitna sredstva i opremu (zaštitna obuća, odjeća, maska za varenje, rukavice ...) - Opiše postupak odabira, pripreme i provjere ispravnosti alata i opreme za obavljanje odgovarajućeg radnog zadatka u skladu s radnim nalogom i radnom dokumentacijom - Opiše postupke održavanja radnog mjesta i alata 	<ul style="list-style-type: none"> - Procijeni radne uvjete na radnom mjestu u skladu s općim mjerama sigurnosti i zdravlja na radu (osvjetljenje, zagađenje, izvori fizičke opasnosti, meteorološki uvjeti ...) - Odabere relevantnu dokumentaciju potrebnu za obavljanje radnog zadatka (upute, planovi, nacrti ...) - Odabere odgovarajuću opremu za rad i zaštitna sredstva u skladu s važećim zakonskim propisima i pravilnicima - Utvrdi ispravnost alata, opreme i sredstava za rad u skladu s radnim nalogom i radnom dokumentacijom - Na odgovarajući način provede postupak održavanja radnog mjesta po završetku radnog zadatka 	<p><i>novih znanja i suvremenih tehnologija</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Ispoljava pozitivan stav prema cjeloživotnom učenju</i> - <i>Ispoljava pozitivan odnos prema profesionalno-etičkim normama i vrijednostima</i> - <i>Racionalno se koristi resursima</i> - <i>Iskazuje sklonost za timski rad i kooperativnost</i> - <i>Pokazuje spremnost za samostalno donošenje odluka, preuzimanje inicijative i snalaženja u novim situacijama</i> - <i>Posjeduje prezentacijske vještine</i> - <i>Pokazuje spremnost za razvoj poduzetničkih vještina i socijalno-građanskih kompetencija</i> - <i>Pokazuje spremnost za prevazilaženje nesporazuma u komunikaciji</i> - <i>Ispoljava spremnost za uvažavanje različitosti u kontekstu godina, boje kože, nacionalnog podrijetla, građanskog statusa, tjelesnog i mentalnog hendikepa, roda, spola, seksualne orijentacije, rodnog identiteta i/ili osobne ekspresije i bračnog statusa</i> - <i>Ispoljava pozitivan stav prema primjeni motivacijskih tehnika u komunikaciji i</i>
<p><u>Uzimanje mjera, ocrtavanje i obilježavanje materijala</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Opiše način i pravila prikazivanja strojnih elemenata/sklupova/dijelova sklopova na tehničkom crtežu/nacrtu - Kratko opiše postupak mjerenja i vrste mjernih uređaja i mjernih jedinica - Opiše alate i postupak prenošenja mjera, ocrtavanja i obilježavanja 	<ul style="list-style-type: none"> - Utvrdi strojne elemente/sklupove/dijelove sklopova na tehničkom crtežu - Primijeni pravila i načela tehničkog crtanja pri izradi nacрта - Demonstrira postupak pravilnog prenošenja mjera s crteža iz tehničko-tehnološke dokumentacije na materijal (cijevi, limovi, profili, pločasti materijali, šipke ...), koristeći se odgovarajućim alatima i priborom za mjerenje, ocrtavanje i obilježavanje 	

<p><u>Obrada materijala/ Izrada elemenata bravarskih proizvoda</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Opiše alat i pribor za pozicioniranje i stezanje elemenata obrade - Opiše svojstva tehničkih materijala (obradivost, otpornost na vanjske utjecaje...) - Definira redoslijed operacija - Opiše strojeve, alate, pribor i postupak obrade materijala odvajanjem čestica (pilanje, sječenje, brušenje, turpijanje, obrada rubova ...) - Opiše strojeve, alate, pribor i postupak obrade plastičnom deformacijom (savijanje, uvijanje, kovanje) u zavisnosti od vrste materijala - Opiše strojeve, alate, pribor i postupak izrade i obrade rupa i otvora (probijanje, prosjecanje, brušenje, upuštanje, razvrtanje, proširivanje) - Definira vrste navoja, elemente navojnog spoja i alate za izradu navoja 	<ul style="list-style-type: none"> - Odabere odgovarajući alat i pribor (stege, prizme, stezne glave, namjenski pristroji ...) za pozicioniranje i stezanje u skladu s vrstom materijala, oblikom i zahtjevanom obradom - Odabere odgovarajući profil/materijal - Utvrdi redoslijed operacija - Primijeni postupak obrade materijala odvajanjem čestica (pilanje, sječenje, brušenje, turpijanje, obrada rubova ...) uz primjenu odgovarajućih strojeva i alata - Primijeni postupak obrade materijala plastičnom deformacijom (savijanje, uvijanje, kovanje) uz primjenu odgovarajućih strojeva i alata - Primijeni postupak izrade i obrade rupa i otvora (probijanje, prosjecanje, brušenje, upuštanje, razvrtanje, proširivanje) uz primjenu odgovarajućih strojeva i alata - Provede pravilan postupak izrade navoja ureznicama i nareznicama - Oblikuje profile plastičnom deformacijom primjenom odgovarajućih strojeva i alata (čekići, prese, alati za savijanje ...) 	<p><i>suradnji</i></p>
<p><u>Spajanje bravarskih elemenata u cjelinu</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Definira postupke spajanja elemenata rastavljivim i nerastavljivim vezama - Opiše postupke spajanja elemenata navojnim vezama - Opiše opremu, dodatni materijal i postupak plinskog zavarivanja - Opiše opremu, dodatni materijal i postupak za elektrolučno zavarivanje (REL, MIG, MAG i 	<ul style="list-style-type: none"> - Utvrdi vrste i postupke spajanja elemenata - Provede postupak spajanja dijelova konstrukcija navojnim vezama - Izvede pravilan postupak plinskog zavarivanja i navarivanja dijelova (izabere dodatni materijal, pripremi ivice, pozicionira i učvrsti osnovni materijal) 	

<p>TIG)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opiše opremu, dodatni materijal i postupak za ljepljenje, tvrdo i meko lemljenje - Opiše strojeve, alate, materijale i postupak spajanja elemenata konstrukcija zakovicama (u toplom i hladnom stanju), strojno ili ručno - Navede elemente kontrole spojeva (zazor, čvrstoća, poroznost ...) - Opiše postupak završne obrade spojeva 	<ul style="list-style-type: none"> - Izvede pravilan postupak elektrolučnog zavarivanja i navarivanja dijelova (izabere dodatni materijal, pripremi ivice, pozicionira i učvrsti osnovni materijal) - Izvede pravilan postupak lemljenja dijelova (izabere dodatni materijal, pripremi ivice, pozicionira i učvrsti osnovni materijal) - Primijeni postupak spajanja elemenata konstrukcija zakovicama - Utvrdi ispravnost spojeva (zazor, čvrstoća, poroznost ...) - Primijeni postupak obrade spojeva (brušenjem, turpijanjem, ravnanjem ...) i njihove zaštite 	
<p><u>Montaža i demontaža izrađenih proizvoda/elementa i sklopova</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Definira optimalne uvjete za izvođenje montaže bravarskog proizvoda - Opiše postupak postavljanja nosača metalne konstrukcije (stubovi, sidra, konzole, nosači, ramovi, pregrade ...) i njihovo pričvršćivanje na građevinu - Opiše postupak montaže metalnih konstrukcija (ograda, prozora, vrata i drugih elemenata) u radioničkim uslovima i/ili na mjestu montaže - Opiše postupak kontrole usklađenosti gabarita i oblika bravarske konstrukcije sa zahtjevom kupca/tehničkim crtežom/nacrtom - Definira elemente odstupanja oblika i dimenzija proizvoda od zadatih vrijednosti 	<ul style="list-style-type: none"> - Utvrdi pripremljenost optimalnih uvjeta za izvođenje montaže bravarskog proizvoda - Utvrdi kvalitetu podloge za učvršćivanje elemenata konstrukcije - Učvrsti nosive elemente (sidra, nosači, konzole...) i konstrukcije (ograde, ramovi vrata i prozori) na građevinu (u zid i beton) - Primijeni pravilan postupak ugradnje vrata i prozora - Primijeni pravilan postupak ugradnje ograde na nosače i vodilice - Ispita funkcionalnost montiranih bravarskih konstrukcija u skladu s tehničkom dokumentacijom u radioničkim uvjetima i/ili na mjestu montaže - Otkloni nedostatke na elementima bravarske konstrukcije (dimenzije, kut, kvalitetu obrađenih krajeva i spojeva...) 	

<p><u>Površinska zaštita izrađenih proizvoda/elemenata i sklopova</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Nabroji vrste sredstava, alate, pribor i opremu za izvođenje površinske zaštite bravarskih proizvoda - Opiše postupak pripreme površina bravarskih proizvoda/elemenata i sklopova za izvođenje površinske zaštite - Opiše postupak nanošenja sredstava za površinsku zaštitu 	<ul style="list-style-type: none"> - Odabere odgovarajuća sredstva, alate, pribor i opremu za za izvođenje površinske zaštite bravarskih proizvoda - Primijeni odgovarajući postupak pripreme površina bravarskih proizvoda/elemenata i sklopova za izvođenje površinske zaštite odmašćivanjem, čišćenjem, otprašivanjem, tretiranjem sredstvima za skidanje korozije, pjeskaranjem i uklanjanje prethodne zaštite - Primijeni pravilan postupak nanošenja sredstava za površinsku zaštitu 	
<p><u>Održavanje alata, strojeva i opreme za rad</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Razjasni postupke održavanja i jednostavnih popravki strojeva i alata u skladu s propisanim procedurama (interne/upute proizvođača) - Opiše dijelove i funkcionalne karakteristike strojeva (bušilica, brusilica, mašine za sječenje/ savijanje limova i profila, aparati za zavarivanje ...) - Definira ključne karakteristike alata i pribora (istrošenost, dimenzijske i geometrijske ...) neophodne za pravilan rad 	<ul style="list-style-type: none"> - Utvrdi funkcionalnu ispravnost strojeva i ključne karakteristike alata i pribora (istrošenost, dimenzijske i geometrijske ...) neophodne za pravilan rad - Primijeni postupke održavanja strojeva i alata u skladu s propisanim procedurama (interne/upute proizvođača) - Primijeni odgovarajući postupak za jednostavnu popravku strojeva i alata u skladu s uputama proizvođača 	

<p><u>Vođenje radne dokumentacije</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Definira radno vrijeme u skladu s radnim mjestom i zakonskim propisima - Objasni postupak popunjavanja radne dokumentacije prema vrsti i značaju te redosljedu izvođenja radnji na projektu (dnevnik rada, dnevni/tjedni plan rada, radni nalog, ulaz i izlaz robe i materijala, evidencije ulaznih/izlaznih računa, izvještaji ...) - Utvrđuje kritične zalihe i utroške repromaterijala, alata i opreme - Opiše načine popunjavanja periodičnih izvještaja - Opiše načine čuvanja/arhiviranja dokumentacije 	<ul style="list-style-type: none"> - Evidentira vrijeme provedeno na radu (osobno i suradnika) - Primijeni postupak pravilnoga popunjavanja radne dokumentacije u skladu s izvođenjem radnih zadataka (dnevnik rada, dnevni/tjedni plan rada, radni nalog, ulaz i izlaz robe i materijala, evidencije ulaznih/izlaznih računa, izvještaji ...) - Primijeni pravilno evidentiranje zaliha materijala i stanja strojeva i opreme - Priprema periodične izvještaje o izvedenim radovima u skladu s radnim zadatkom - Klasificira, odlaže/arhivira tehničku dokumentaciju na pravilan način u skladu sa zakonskim propisima 	
<p><u>Nabavljanje potrebnih sredstava za rad, prodaja i promoviranje proizvoda i usluga</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Analizira elemente ponude i potražnje - Objasni proces nabavke i provjere specifikacije - Objasni postupak skladištenja materijala, alata i proizvoda - Kratko opiše predračun radova, elemente formiranja cijene i izrade kalkulacije - Opiše načine identifikacije zahtjeva kupaca pri izradi ponude - Navede vrste i načine predstavljanja usluga (neposredno, digitalni marketing, društvene mreže, sajmovi...) 	<ul style="list-style-type: none"> - Procijeni elemente ponude prilikom nabavki i/ili davanja ponuda - Primijeni postupke optimalnog odabira materijala i alata neophodnih za rad - Primijeni odgovarajući postupak skladištenja materijala, alata i proizvoda - Provjeri specifikaciju nabavljenih materijala - Izradi kalkulaciju i ponudu planiranih/izvedenih radova - Odabere odgovarajući način predstavljanja/promoviranja usluga (neposredno, digitalni marketing, društvene mreže, sajmovi...) - Primijeni osnovne aplikacije za obradu fotografija, podataka i teksta 	

<p><u>Komunikacija s nadređenima, suradnicima, korisnicima usluga i nadležnim institucijama</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Navede osnovna pravila poslovne komunikacije - Opiše vrste komunikacije (interna i eksterna) - Opiše specifičnosti komunikacije uvažavajući različitosti u skladu s načelima ravnopravnosti (rodne, rasne, nacionalne, vjerske, kulturološke i druge) - Opiše ulogu timskog rada i ulogu aktera - Opiše načine motivacije zaposlenih - Navede primjere komunikacijskih nesuglasica - Kratko opiše postupak izvještavanja o provođenju radnih zadataka (pismeno/usmeno) - Imenuje komunikacijske nesuglasice 	<ul style="list-style-type: none"> - Demonstrira pravila poslovne komunikacije - Demonstrira uspostavu pravilne interne/eksterne komunikacije - Odabere adekvatnu vrstu i način komunikacije u skladu s organizacijskom strukturom uvažavajući osobnosti zaposlenih - Odabere odgovarajuće metode i tehnike komunikacije - Primijeni odgovarajuće tehnike komunikacije u skladu s organizacijskom strukturom, nadležnostima, vrstama poslova i radnih zadataka - Primijeni tehnike vođenja i rada u timu - Odabere adekvatne načine motivacije zaposlenih - Odabere pravilan način rješavanja nesporazuma u komunikaciji 	
<p><u>Osiguranje i kontrola kvaliteta</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kratko opiše sustav osiguranja kvaliteta i ulogu pojedinca u osiguranju kvaliteta - Analizira upute proizvođača uređaja, alata i opreme - Opiše vrste tolerancija (dužinskih mjera, oblika i položaja i geometrijske tolerancije) - Definira kriterije za kontrolu ulaznih materijala - Definira optimalne radne uvjete - Objasni postupak kontrole alata i alatnih sklopova (provjeru ključnih karakteristika na ulazu i tijekom radnog procesa) - Opiše kontrolu funkcionalnosti mjernih uređaja - Objasni postupak kontrole gotovog proizvoda 	<ul style="list-style-type: none"> - Provođi interne procedure i upute za rad u skladu s propisanim normama i standardima kvaliteta - Primijeni upute proizvođača uređaja, alata i opreme - Klasificira tolerancije prema vrsti (dužinskih mjera, oblika i položaja i geometrijske tolerancije) - Identificira vrste, kvalitetu i izvrši potrebna mjerenja ulaznih materijala - Usporedi stvarne i propisane radne uvjete - Utvrdi ispravnost/funkcionalnost alata, mjernih uređaja, i opreme (na ulazu i tijekom radnog procesa) 	

<p>(vizualno, funkcionalno, ispravnost spojeva, točnost mjera ....)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opiše postupak ispravke izvedenih radova (po fazama i završno) 	<ul style="list-style-type: none"> - Primijeni neophodne mjerne metode i izvede postupak kontrole gotovog proizvoda (vizualno, funkcionalno, ispravnost spojeva, točnost mjera ...) - Provede ispravku izvedenih radova po fazama i završno 	
<p><u>Provođenje postupaka i mjera sigurnosti i zaštite zdravlja na radu</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Navede propise, mjere i postupke iz oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja na radu i protupožarne zaštite - Definira zakonske i interne propise za upravljanje izvanrednim situacijama - Opiše postupke u slučaju kriznih situacija i opasnosti pri radu - Navede osobnu zaštitnu opremu (HTZ) - Opiše korištenje i održavanje osobne opreme i sredstava za zaštitu zdravlja i sigurnosti na radu - Definira rizike za nastanak povreda i moguće opasnosti od utjecaja kemijskih sredstava u procesu rada, kao i profesionalnih oboljenja i mjere za umanjene istih - Kratko opiše postupak pružanja prve pomoći - Objasni načine obilježavanja mogućih opasnih mjesta 	<ul style="list-style-type: none"> - Primijeni odgovarajuće mjere i postupke zaštite na radu i protupožarne zaštite - Primijeni zakonske i interne propise za upravljanje izvanrednim situacijama - Odabere odgovarajuće postupke u slučaju kriznih /hitnih situacija - Upotrebljava na pravilan način osobna zaštitna sredstva i opremu za zaštitu zdravlja i sigurnosti na radu - Otkrije moguću opasnost u procesu rada i neispravnost strojeva i alata i primjenjuje mjere za otklanjanje rizika - Primijeni odgovarajući postupak prilikom rukovanja opasnim kemijskim sredstvima - Demonstrira način pravilnog pružanja prve pomoći i zbrinjavanja povrijeđenog - Odabere pravilno mjesto za postavljanje znakova opasnosti i upozorenja (prilikom rukovanja kemijskim sredstvima, opremom, alatom, uređajima, strojevima...) - Obilježi na odgovarajući način nefunkcionalnu opremu, sredstva, alat i strojeve 	
<p><u>Provođenje postupaka i mjera zaštite životne okoline</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Primijeni odgovarajuće mjere u skladu sa standardima za zaštitu životne okoline - Provede mjere pravilnog održavanja, higijene 	

<ul style="list-style-type: none"> - Imenuje zagađivače životne okoline - Definira mjere, pravila i standarde zaštite životne okoline - Objasni važnost pravilnog održavanja higijene prostora i radnog mjesta - Kratko opiše način pravilnog sortiranja i zbrinjavanja repromaterijala, kemijskih sredstava na način koji ne ugrožava životnu okolinu - Kratko opiše postupak zbrinjavanja otpada (sortiranja i odlaganja) - Kratko opiše negativan utjecaj opasnih plinova i tečnosti (isparenja, izlivanja/curenja) i zapaljivih supstanci na životnu okolinu - Kratko opiše primjenu načela održivog razvoja i energetske učinkovitosti - Objasni pravilno deponiranje i primjenu organskih materija kao izvora energije u skladu s načelima održivog razvoja i zaštite životne okoline 	<p>prostora i radnog mjesta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odabere odgovarajuće postupke pravilnog sortiranja i zbrinjavanja repromaterijala i kemijskih sredstava na način koji ne ugrožava životnu okolinu - Primijeni pravilan postupak za zbrinjavanje otpada (sortiranje i odlaganje) - Primijeni odgovarajući postupak i sredstva zaštite od utjecaja opasnih plinova i tečnosti (isparenja, izlivanja/curenja) i zapaljivih supstanci na životnu okolinu - Slijedi načela održivog razvoja i energetske učinkovitosti - Odabere odgovarajuće postupke u primjeni organskih materija kao izvora energije u skladu s načelima održivog razvoja i zaštite životne okoline 	
---	--	--

<p>Članovi radne skupine za izradu standarda zanimanja</p>	<div style="display: flex; justify-content: space-between; align-items: flex-start;"> <div data-bbox="406 219 590 297"> </div> <div data-bbox="794 219 957 297"> </div> <div data-bbox="1169 208 1334 309"> <p>With funding from Austrian Development Cooperation</p> </div> </div> <p><i>Radnu skupinu za izradu standarda zanimanja formirala je Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje u skladu s Memorandumom o suradnji kao lokalni partner u projektu EQET SEE.</i></p>
<p>Datum izrade standarda zanimanja</p>	<p>2024. godina</p>
<p>Predlagač standarda zanimanja</p>	<p>Radna skupina</p>